

Vogelnieuws

Ab Steenvoorden

Kleine Zilverreigers in de AWD

Door Jan Zwaaneveld werden op zaterdag 30 april twee Kleine Zilverreigers waargenomen, vliegend over de Amsterdamse Waterleidingduinen. Al lopend vanaf de ingang De Zilk, richting Oosterkanaal werden op zo'n 25 tot 30 meter hoogte twee witte vogels waargenomen die vanuit het zuiden kwamen aanvliegen.

Door de kijker konden de zwarte poten met gele voeten en de zwarte snalvels bekeken worden, zodat de determinatie van de soort geen problemen gaf.

Dit is de eerste waarneming van de Kleine Zilverreiger in ons gebied. Opvallend detail was, dat er op 29 april 7 langstreckende Zilverreigers werden gezien bij Breskens in Zeeland (deze vogels vlogen in noordelijke richting). Het is dus goed mogelijk dat de twee vogels die bij De Zilk werden waargenomen, de dag ervoor langs Breskens zijn gevlogen. (Met dank aan Jan Zwaaneveld voor de beschrijving van de waarneming).

Knobbelzwanen

De in Nederland voorkomende Knobbelzwanen stammen oorspronkelijk af van ontsnapte en vrijgelaten vogels, die begin deze eeuw gehouden werden. De vogels werden gefokt voor consumptie, om het dons en als siervogel. Halverwege deze eeuw was het kweken van Knobbelzwanen niet echt lonend meer, en veel vogels verwilderden. In Europa komt de Knobbelzwaan van oorsprong alleen als wilde vogel in het oostelijk deel voor. Voordat de Knobbelzwaan vanuit gevangenschap vrijwel heel Nederland als broedvogel bezette, werd de soort in ons land alleen maar waargenomen als zeldzame wintergast.

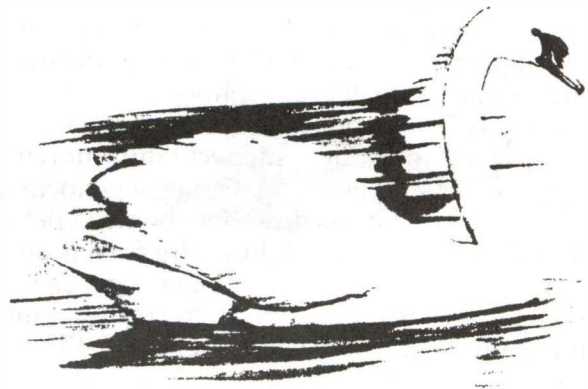
Ook in onze omgeving kwam de Knobbelzwaan zo'n twintig jaar geleden nauwelijks als broedvogel voor en werd hij grotendeels alleen als doortrekker en wintergast waargenomen. Toch zijn er enkele kleine kenmerken waardoor je tegenwoordig nog steeds de 'echte' wilde vogels van de 'tamme' vogels kan onderscheiden.

Ten eerste zijn de wilde vogels vrij schuw en broeden op grote meren en langs rivieren in Oost-Europa, terwijl de zwanen in ons land juist vaak in de nabijheid van mensen nestelen. De Oost- en Noordepese vogels overwinteren voornamelijk op zee, langs de kust, terwijl de vogels die bij ons broeden vaak gewoon in het broedgebied overwinteren.

Een ander opvallend kenmerk is de kleur van de jongen. Bij de 'echte' wilde populatie hebben de jongen over het algemeen grijs dons, terwijl de Knobbelzwanen die in ons land, en elders in

West-Europa voorkomen over het algemeen jongen hebben met wit dons. Vroeger toen de zwanen nog gefokt werden voor het dons, bracht alleen wit dons geld op. Vandaar dat er alleen maar met die kleurvariëteit gefokt werd.

In onze omgeving zie je vaak een paartje Knobbelzwanen met een aantal wit gekeurde jongen en een enkel grijs gekleurd jong.

Knobbelzwaan

De witte kleurvariëteit heeft hier de overhand. In Oost-Europa is het precies andersom. Het grootste deel van de jongen is grijs gekleurd en een enkeling maar wit.

Er zijn nog een paar kleine verschillen tussen beide verschillende 'kleurfasen', zo hebben bijvoorbeeld de vogels van de 'witte' variëteit lichtere, meer vleeskleurige poten, lichte oogleden en een lichtere huid op de onderkant van de snavel. De witte kleurvariëteit bij Knobbelzwanen worden 'Poolse' zwanen genoemd.

De gewonere soorten

De laatste Goudplevieren, 82 exemplaren, werden in de Polder Hoogeweg gezien op 4 april. Hier waren toen ook drie Bergeenden aanwezig. Een vrij late Kramsvogel werd waargenomen in de Coepelduynen op 12 mei. Zowel in de Coepelduynen als op landgoed Offem werd in mei en juni een overzomerende Buizerd waargenomen. Op 11 juni vloog er nog een Rotgans langs over zee, richting noord en een groep van 52 Tureluurs werd op 23 juni waargenomen in de AWD, langs het Van Limburg Stirumkanaal.